

Naše Beseda

SCHEENECTADY, N. Y., 21. listopadu 1919. — Ctěná redakce, nejdříve přijímáte srdečný můj pozdrav! Zároveň vám zasílám předplatné na vskutku velice nám milý časopis "Denní a Noční Pokrok" a sice \$5.50, tak abyste nám jej mohli nadále zasílat, neboť bychom nemohli bez něj být, jelikož je to zajímavé a každému ohledu pouhé a zábavné časopis. Ve vši úctě —

Jos. Kutil.

Ctělý příteli, díky za zaslání předplatného a věru bylo by přání, kdyby vašeho příkladu bylo hojně našimi příznivci následováno. Přejeme vám hojného zdraví a bude nás těšit a zvláště čtenáři budou vám povděční, když nám časem zašlete delší dopis k otištění.

***

BELLAIRE, OHIO, 17. listopadu 1919. — Ctěná redakce "Pokroku". Žádám vás za uveřejnění mého dopisu. Zajímají mne články pana J. Runduse a tu se osměluji odpovědět na jeho názory. Pana Runduse dle všeho velice zajímá ta hornická stávka a proto asi o ní nejvíce píše. Nemíním pana Runduse nikterak urážet, to nikoliv — a třeba že i ta Vitámvásová s ním souhlasila, já s ním souhlasit nemohu. Však to není také možným, se vším souhlasit. Onen pán buď se narodil bohatým, tak že se mu nedostalo příležitosti předčítat v jeho životě žádné krize, anebo nežná ten hornický život a organizaci vůbec. Z toho důvodu jsem vám tou radou, když chcete o podobných záležitostech psát do veřejnosti, byste se lépe seznámil s tím hornickým životem. Příležitost máte všude a jen vejděte jednou s některým známým horníkem do toho dílu a tam se na vše dobře vyptejte. Při příležitosti můžete též okusit toho havířského ovoce a to bude pro vás dobrou školou. Až pak zasednete ku svému stolu, tak uvažujte o tom, jestli byste zaměnil to farmáčení za tu havířku. Po důkladném střízlivém uvážení budete pak moci o tom té veřejnosti něco napsat — za zkoušku vám to prospěje. Na otázku, proč nejdou horníci na stávku v létě, uvádím, že horníci jdou na stávku, když jim dojde smlouva s uhloubarou. Ale to není vše; uvidíme další, čehož jest vám třeba zvědět. Ve Spojených Státech Amerických, kde se dobývá uhlí, tak mají horníci své unie. V každém tom státě to unie je sama pro sebe. Teď řeknu, jaká jest to hornická unie, když nejsou soustředěny v celek? Tak že každý státní pracovník pro sebe sám, ať se již o to pracovalo, ale vždy bez výsledků, až tentokrát se to podařilo. Když horníci ve státě Illinois šli jako ve státě Illinois se jednala smlouva od listopadu; v Ohio vždy od dubna; v Pensylvánii zase jiný čas atd. Tak jsme byli roztrženi, že nám nebylo možným sloužit si v celek. Říkali jsme si unioví horníci a dělají jsme skéby; nyní to vysvětlím, když horníci ve státě Illinois šli na stávku, tak v Ohio, Pensylvánii a jinde se pracovalo a překot; veskeré uhlí bylo zasíláno na západ a když pak horníci v Pensylvánii vyšli na stávku, tak pak se zasílalo uhlí zase na východ a tak to chodilo nepřetržitě a nezmítalo hornictvo nikdy a nikde a pro nepatrný ústupek kapitalistů šlo se pracovat. Co zvířili horníci ve státě Ohio, kde byla zahájena stávka 1. dubna z jara, dle vašeho náhledu? Stálo se 14 měsíců, místy 16—17 a obdrželi ti ubožáci něco? To, co bychom mohli přirovnat té plévi, a to bylo vše. Dnes kapitalisté sami vědí, že si natáhli léčku, do které sami vlezli a jestli se jim podaří z ní vyprostiti, budou šťastni. Za to ale bude ten horník bit na dále, a ta léčka jest světová válka. Za celý ten čas američtí kapitalisté měli oči v Evropě, nikoliv zde ve své zemi. Před dvěma léty, když horníci vyjednávali s nimi novou smlouvu, následkem stoupání životních potřeb, nechťeli ji podepsat kapitalisté do 31. března, pouze jen do ukončení války. Zde jest ten háček, na kterém uvízl. Velká byla skončena před rokem. Když poslední rána z děla zahmála a Němceko uznalo se za

poráženo, tak tu byla válka u konce. Ze kapitalisté se odvolávají na to, že není podepsána ještě smlouva Ligy národů, není vinou horníků. Tady se stalo, že ona smlouva došla všude v stejný čas, že se střetly unie hornické ve všech státech v tuto dobu, t. j. 1. listopadu 1919. Vyjdou-li horníci jako vítězové, bude se to opakovat vždy v ten čas každé dva roky. Tak vidíte, pane Runduse, že organizovaní horníci čekali došti dlouho, než se jim naskytla ta příležitost, by se mohli spojit v jeden celek. Nehledí na dobu, přijde-li to v létě, nebo v zimě. Horníci se jedná o vítězství, by se jim dostalo toho, co jim po právu patří; nemožného se nic nežádá. Dle vašeho názoru, tak měly ty armády, když přišla zima, právit s tou zbraní a jít se domů odhát a když nastalo léto, chopit se ji znovu — co? Zajisté nemáte mnoho toho demantu pro zimu, že tak na ty horníky zehráte, jen buďte beze strachu, že se vám ho nedostane, neboť jest dovoleno na všech "bettl bankách" pracovat, by se mohli zaopatřit každý tím uhlím — chudý i bohatý. Dostane se ho pro všechny stejný díl — pro školy i kostely. Tam, kde píšete, že, když horník dostane 60 procent na pravou ruku, levou rukou vyplatí 65 procent — s tím souhlasím nejen já, nýbrž i naše celá odbočka. Byli jsme toho náhledu, že jest nám to málo platné, i když dostaneme ten požadavek. Tu jest vidět, že jsme ještě něčeho nedostali a jsme ještě na stávce a obchodníci už přirazili na všem 5 procent. Jak se dozvídám, ve státě Ohio svolují jít zpět do práce za starých podmínek, t. j. 8 hodin denně, 6 dní v týdnu a za tu samou mzdu — když bude vše zlevněno na polovinu. Ve státě Pennsylvania a Illinois horníci nechťi ustoupit od požadavku ani coul, to samé i v jiných státech. Tu jest zase tvrdý ořech pro hornické organizace, by se nepříšlo zase tam, kde jsme byli předem, neboť bychom pak nesli toho zlé následky. To znamená, že bychom byli roztrženi. Pakli vláda dokáže přinutit potravní společnost, vyrábitele obuvi a oděvu k tomu ústupeku na polovinu cen, pak můžeme s jasným vědomím sebrat svá šidla a jít zpět do práce za starých podmínek, a podotýkám, že na tom budou lépe nejen horníci, ale všichni bez rozdílu. A tu se domnívám, že se ta věc nestane. Tam, kde píšete, pane, že by mnohý jít, kde by se mu dostalo většího platu, nesouhlasím. Ano, mnohý by to mohl udělat, ale ten mnohý není celek! Tu by zase jen zůstali horníci, kteří by časem vyšli na stávku. Jítí všichni na farmy, jest nemožným, to uznaťe sám, neboť tím by se nic neprospló, když by ti horníci zřekli se svého povolání a chytli se zemědělství; kde by se vzalo to náčiní, co by potřebovali? Jako lepaty, motyky, pluhy, vozy, mašiny atd. Co by nám to bylo vše platné, když by toho horníka nebylo? Co by nám bylo platné ty všechny stroje, které dneska vlastněme, když by nebylo toho kovu a uhlí, které ten horník dobývá; tu by musel ten svět zůstat stát. Tady je vidět, že ten horník, jako ten farmář a jím, jsou na sobě závislí. Anebo že by si měl koupit nějaký pozemek v pádu, že nepracuje v dolu, aby pracoval na své zahradě? To jest také těžká věc, neboť ten, který bydlí v městě, nemohl by tam nic koupit a za městem jest také vše drahé, tak že jen za lot by zaplatil 5 až 6 set dolarů. A koupit pozemek laciněji, tof by musel až někam na západ, kde zase nejsou hory, na které je on zvyklý. Vy, jako farmer, umíte nejlépe, když ty horníky necháte jejich osudu, oni už se o to sami postarají nějak, aby byli dobře pro ně i pro ty farmery. Víte, co by bylo mým přáním? Abyste pracoval všim známým způsobem a zakládali farmářské organizace ku spojení, by se mohli postavit proti těm, kteří z nich těží. To by byl jeden dobrý skutek, na který byste mohli pak býti hrdým. Pro dnešek končím s pozdravem přátelům tohoto listu. — Na zdar! Frank Dolák.

***

TOPEKA, KANSAS. — Ctěná redakce "Pokroku"! Ne samým chlebem živ bude člověk, napsal Mojžíš před tři a půltisíciletím. A jest tomu tak, dokazují dnešní "triple", neb všechny jdou z toho, že člověk, bystok nad každého tvora povýšená, do tak velké míry opustil efle, jež mu jeho postava i v tvorstvu vypisuje a ukládá, že snaží se zachovati svou existenci jen dosahováním hmotných potřeb. Ale člověk má nadání, které v sobě neudrží sebedostatečným zaopatřením hmotným. Má ze všech tvorů nejdelší dětství a mládí, doby, kdy je přístupem vzdělávání své mysle; a když to se promešká, sebe hojnější hmotné zásoby ho na úrovni člověka nezachovají, ale bude klesat k úrovni tvora nižšího, který také vždy zůstává nižším, vzor nejlepšímu hmotnému opatření. I vůl dobře vykrmený zůstal jen volem. Toto dosahování hmotného běže směř houbou za tím "všemohoucím dollarem", neb ten je prostředkem k nabytí mezi lidmi těch hmotných, žádoucích věcí. Houbou za dollarem, dollar se množí, ale čím dál tím méně možno za ten dollar dostat. A čím více se strajkuje o více těch dollarů, tím méně má pak každý dollar ceny, a tím vzdálenější jsou pak ty věci, co za ten dollar mohou se koupit. Má se za to obvyčejně, že vše záleží na ceně "živobytí", jak mnoho člověku vyvit. Ale dražota všech ostatních věcí jest zrovna tak vlivná na blahobyt hmotný, jako dražota chleba; ba konečně dražota na jednom poli lidského průmyslu vyžene do výše cenu všeho živobytí jinde. Vedle chleba každému člověku nejpotebnější jest byt. A dnes, kdy otázka chleba samého stává se po válece méně palčivou, otázka bytu stoupá v rapnosti. Nejsou byty. Některé výrobní závody v Topeka volají, že se musejí z města vystěhovat jina, že jejich dělníci nemohou zde nalézt byty. Nájemné z bytů se zdvojnásobilo i více. Málo se staví nových staveb; poněvíce se jen opravují a zvětšují domovy staré. Co je toho příčinou? Jednak ovšem válka. Bondy Svobody vyčerpal značné peníze ve městě. Ale přítomná největší příčina jest nejistota dělnické síly. Zrovna kontraktor neví, na čem je; neví, kdy mu budou dělníci strajkovat a zdráhá se do budovavět senu na před, aby byl jist, že vyjde. Ten pak, kdo chce stavět, zase čeká, aby mohl stavět laciněji. Za tím část stavitelského dělnictva musí zahálet a menší kontrakty si berou na starost někteří tesaři po jednotlivu aneb několik jich spojeně. Zatím cena prken se zdvojnásobila a stoupání ceny ještě konče není. Dělnické "truble" mezi dřevaři v lesích, odkud prkna jdou, věci stále pomáhají zhoršovat. Tam nejvíce honba za "všemohoucím" dollarem tu všemohouceno jeho ochromila. Nejprve za dollarem jen hnal se dřevařské společnosti. Zabraly lesy, najednou si dělníci jakýchkoliv, jaké mohli dostat, bez ohledu na jejich hmotné a společenské potřeby. Vystavěli pro dělníky velké, prkenné baráky a ostatní, jako ležení a příkrývky, musil si opatřit každý dělník sám, až na to, že v jednom oddělení byl dlouhý prkenný stůl a kol něj hrubé prkenné lavice a tu se dělník stravoval. Důkladněji se ne neřídilo. Někdy se všechny vykácely v místě jednom, "kamp" se stěhoval dál. Dělník si zbalil své příkrývky, hodil na záda a šel na místo nové, kde společnost "kamp" založila. Že dělník, vzdálen takto společností lidské a všeho vzdělávajícího, divočel, netřeba dodávat. Obvyčejně, když byl vyplacen, šel neb jel do nejbližšího většího města a tam na něj čekali, vědomce, že má více peněz, než ostražitosti; hleděli ho dostat nejprve, kde by ho mohli podnapit; již tam se jeho měšec sevrkmal. Pak vlákan byl do nějaké pastí karbami a co neztratil tam, vytahaly mu z kapsy lehké ženštiny, a když už mu nic nezbylo, bylo mu dáno na srozuměnou, že může jít tam, odkud přišel. Tak se vrátil do "kampu"; zahaban na duchu a s ozebračlou kapsou, aby začal znovu a aby se celá věc opakovala znovu do kola. Lepší společnosti dřevařské hleděly dělníky zachovat v kampu obstaráním slusných zábav, čtení, i náboženských sechtů. Ale pro mnohého dělníka zábavy takové jsou k smáchu krotké. On chce dobrodružství. Kradený chléb jest mu sladší. Pro někteří jest však zaopatření ta byla dobrá.

Zimní kašel. Jest-li trápení kašlem neb na stuzením, pamatujte si, že můžete vždy spoletati na Severův Balsám pro plíce (Severa's Balsam for Lungs) jako na rychlou pomoc. Jest to dobrý lék pro dítky i pro dospělé. Prodává se všude v lékárnách. Ceny: 25 centů a 1 cent daně, neb 50 centů a 2 centy daně.

Zimní kašel.
Jest-li trápení kašlem neb na stuzením, pamatujte si, že můžete vždy spoletati na Severův Balsám pro plíce (Severa's Balsam for Lungs) jako na rychlou pomoc. Jest to dobrý lék pro dítky i pro dospělé. Prodává se všude v lékárnách. Ceny: 25 centů a 1 cent daně, neb 50 centů a 2 centy daně.

Kalendář zdarma!
Přejete-li si bezplatný výtisk našeho zajímavého kalendáře na rok 1920, řáďte se.
Severův český kalendář na rok 1920
všude v lékárnách, aneb si doptejte přímo. V tom případě do dopisu vložte známku na krytí výtisk. Na obalech kalendářních sledujete barvosvitkové snímky všech našich léků.

Nastuzenina.
eili influenza nemá býti nikdy zanedbána. Zbavte se jí hned po prvním kýchnutí. Berte Severovy tabletky proti nastuzením a chřipce (Severa's Cold and Grip Tablets) a vypijte vždy nějaký horký nápoj před spaním, byste se vyptili; a ráno budete obvyčejně již zase zdraví. Cena 30 centů a 2 centy daně, všude v lékárnách.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

\$250.00 pozemek v kuřičném pásmu Van Noy-ova čtvrt za vaši vlastní cenu
Dne 13. prosince, 1919, v 10 hodin dopoledne, u dveří okresní soudní budovy v David City, Nebraska, v pozůstalostním rozdělovacím prodeji, bude prodána S-W¼-35-14-1E. Pozemek roztěží asi dvě míle od železniční stanice. Jest celý rovný, důkladně odvodněný, úrodný pozemek, černá půda, bohatá jako v údolí Nilu. Žádné stavby, celý však pod pluhem. Cheete-li A NO. 1 farmu, jež pro dobrého farmáře skutečně peníze nedělá, dostavte se k tomuto prodeji. Pozemek v okrese Butler těžko se dá překonat.
CHARLES W. HALLER.—Tel. Douglas 6477.
ARTHUR C. PANCOAST.—Tel. Douglas 1886.
Omaha.—Právníci.

Kořisko Bratři
Pohrobniční a balsamovači
1250 South 13th Street, Omaha, Neb.
Tyler 1873. TELEFON: South 680
Pohřbům z venkova věnujeme obzvláštní pozornost.

Tímto oznamuji všem čestným starým i novým příznivcům, že vlastním **HOTEL "PRAHA,"** který jest úplně znovu vypracován všim vnitřním zařízením, vkusně dekorován a kde krajané, zavítavši do Omahy, naleznou nyní řádnou obsluhu a pohodlí to nejlepší. Čiutná jídla z pravé české kuchyně vždy vás uspokojí. O přízeň místních i venkovních krajanů uctivé žádá **JOSEF PIVONKA**
Roh 13. a William ul. OMAHA, NEBRASKA

Výborná naše káva
neměla by scházet v žádné domácnosti. Cheete-li si opravdu pochutnat, pošlete si pro naši 40c kávu, velmi lahodnou specialitu. Lepší druhů za 42c a 45c libra, což jest cena za tyto druhy kávy velmi nízká. Jinde platíte za tuto kávu o 10 až 15 centů více za libru.
Mák, kmin, ruský čaj, koření celé i mleté stále na skladě.
Objednávky laskavě zasílejte na **Western Java Coffee Mills**
OF CRETE, NEBRASKA. J. VAVŘINA, majitel.
Píšte si o ceník a vzorky.

Puritan mouka
ZÁRUKA — Spotřebujte plný pytlík, a nepodaří-li se vám upéci nejlepší chléb, jaký jste kdy pekli vratte prázdný pytlík svému obchodníku, jež nahradí vám bez námitky vaše peníze. **Odborné mletí z nejlepší pšenice v Americe.** Všichni groceristé ji mají na skladě.
WELLS-ABBOTT-NIEMAN CO.
Schuyler, Neb.

Sikmý cypřový cribbing - 4, 5 nebo 6 palců
My si upravujeme vlastní náš cypřový cribbing takovým způsobem, že, když jest hotov, je téměř plný palce tloušťky. Na prvním místě, tato 6", čis. 1, cypřivová fenocvka jest přes jeden palec tloušťky. My z ní uběhneme jen tolik na jedné straně, aby se získal hladký povrch a aby ještě zůstalo prkno samo tlustým. Není divu, jež by se vyrovnalo ey přiši na cribbing, je to jedno z nejtrvanlivějších a nejpovnějších a při tom nejlepších prken ku přibíhání, ježto se neroztřepne.
Nechť jistě s námi posítáte na materiál pro cornerib, pakli jste v trhu pro něco tohoto druhu. Rozumějte, že my udáváme cenu s dodávkou na nejbližší vaši stanici.
C. HAFER LUMBER COMPANY, Council Bluffs, Iowa
CLEVELAND, OHIO, 16. list. povděční, když příležitostně zšlete nám k otištění delší dopis. Přiložené zasílám poukázku na \$2.50, jako předplatné na milý mně časopis "Pokrok". Sbledávám, že výpravě tohoto listu věnujete skutečnou pozornost a "Pokrok" tudíž zaslouží hojného rozšíření, což vám a vašemu časopisu upřímně přeji. V úctě—
Frank A. Vlach.
Ctělý příteli! Díky za zaslání předplatné a projevené uznání našemu časopisu. Budeme vám

DR. KAR. H. BREUER
operace a ženská nemoco.
DR. MILOSLAV J. BREUER
diagnosa a vnitřní nemoco.
ČESTÍ LÉKAŘI
Při naší úslavné máme dokonalé laborator k rozpoznávání všech nemocí. Máme nemoční spojní pro všechny operace a vnitřní případy nemoci. Útladova v pokoji číslo 216 Secu Mutual Budova.
Severovýchodní roh 12. a O ulic, dražím poschodí v předu. Lincoln, N